

Ondergetekenden

Provincie Gelderland, Markt 11, 6811CG Arnhem

Provincie Overijssel, Luttenbergstraat 2, 8012 EE Zwolle

Regio Achterhoek, Terborgseweg 21, 7001 GM Doetinchem

Regio Twente, Nijverheidstraat 30, 7511 JM Enschede

Kreis Borken, Burloer Str. 93, 46325 Borken

Kreis Coesfeld, Friedrich-Ebert-Str. 7, 48653 Coesfeld

Kreis Steinfurt, Tecklenburger Straße 10, 48565 Steinfurt

Kreis Warendorf, Waldenburger Straße 2, 48231 Warendorf

Stadt Münster, Klemensstraße 10 , 48143 Münster

en met medewerking van de **Bezirksregierung Münster**, Domplatz 1-3, 48143 Münster,

Verklaren hierbij,

- dat het in ons gemeenschappelijk belang is, de grensoverschrijdende samenwerking tussen Duitsland en Nederland te intensiveren en uit te breiden tot meerdere beleidsterreinen, om hiermee onder andere de barrièrewerking van de landsgrenzen verder af te bouwen,
- dat grensoverschrijdende samenwerking alle lagen van het bestuur aangaat en gericht is op gezamenlijk handelen,
- dat grensoverschrijdende samenwerking altijd tot doel heeft, de levenskwaliteit van de burgers en de economie in het Duits-Nederlandse grensgebied naar een hoger niveau te brengen.
- Dat grensoverschrijdende samenwerking moet plaatsvinden conform het strategieproces "Euregio 2030" en de Duitslandstrategie van de provincies Gelderland en Overijssel.
- dat hiervoor geen aparte structuren worden opgezet, maar reeds bestaande en opgerichte ondersteund worden.

De intentie wordt bevestigd om onder deze condities de samenwerking tussen de hierboven genoemde partners verder uit te bouwen en dit te doen middels

“Doen, willen en leren “

1. **“Doen”**, omdat we bevoegd zijn: als partners in samenwerkingsprojecten op het gebied van de prioritaire samenwerkingsthema's arbeidsmarkt en onderwijs, economie en mobiliteit en infrastructuur. Voor gemeenschappelijke projecten gebruiken we de subsidieprogramma's, met name INTERREG A.
2. **“Willen”**, omdat we de belangen van ons grensgebied gezamenlijk willen behartigen en omdat we voor het uitvoeren van onze gemeenschappelijke doelen andere bevoegde partners nodig hebben en moeten betrekken.
3. **“Leren”**, omdat we ons in een vroegtijdig stadium gezamenlijk en grensoverschrijdend ons met de kennis over de belangrijke onderwerpen van de toekomst willen bezighouden.

Binnen deze drie velden komen we overeen om aan een lijst van concrete thema's te werken (zie bijlage). In de toekomst zullen we samen aan de inhoud van deze lijst werken.

Over de tenuitvoerlegging van het memorandum zal een keer per jaar tijdens de bijeenkomst van de districtsraden, waartoe ook de vertegenwoordigers van de provincies en de regio's, evenals de Euregio uitgenodigd zijn, door de Euregio verslag worden gedaan. Deze bijeenkomst van de districtsraden zal ook gebruikt worden voor verdieping van persoonlijke grensoverschrijdende contacten en gedachtenuitwisseling.

Warendorf, 14 december 2018

(Provincie Gelderland - Gedeputeerde Jan Markink)

(Provincie Overijssel - Commissaris van de Koning Andries Heidema)

(Regio Achterhoek - Bestuurslid Joris Bengevoord)

(Regio Twente - Voorzitter Onno van Veldhuizen)

(Kreis Borken - Landrat Dr. Kai Zwicker)

(Kreis Coesfeld - Landrat Dr. Christian Schulze Pellengahr)

(Kreis Steinfurt - Landrat Dr. Klaus Effing)

(Kreis Warendorf - Landrat Dr. Olaf Gericke)

(Stadt Münster - Oberbürgermeister Markus Lewe)

(Bezirksregierung Münster - Regierungspräsidentin Dorothee Feller)

Bijlage: lijst met thema's